

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
OSNOVNI SUD U DOBOJU
Broj: 85 0 K 105951 22 K
Doboj, 3.12.2024. godine

U IME REPUBLIKE SRPSKE!

Osnovni sud u Doboju, sudija Dražen Arsenić, uz učešće zapisničara Sanje Starčević u krivičnom postupku protiv optuženih N. Z., M. M., G. D., S. Z. i K. S., zbog krivičnog djela izborna prevara iz člana 222. Krivičnog zakonika Republike Srpske, u vezi sa članom 37. istog Zakonika, povodom optužnice Okružnog javnog tužilaštva u Doboju broj T 15 0 KT 0033306 22 od 12.4.2022. godine, nakon glavnog javnog pretresa održanog dana 26.11.2024. godine u prisustvu Okružnog javnog tužioca iz Doboja Mustafe Jupića, optuženih Z. N., D. G. i S. K., njihovog branioca Radović Dragana, optuženog Z. S., njegovog branioca Tufegdžić Miodraga i optuženog M. M., donio je i dana 28.11.2024. godine, u prisutnosti optuženih Z. N., S. K. i M. M., te odsustvu optuženih D. G. i Z. S., objavio

P R E S U D U

OPTUŽENI:

1. **N. Z.**, sin P. i majke D. rođene Popović, rođen [...] godine u Loparama, nastanjen u mjestu [...], grad Doboj, po nacionalnosti Srbin, državljanin RS-BiH i Republike Srbije, pismen sa završenom VSS, po zanimanju ekonomista, oženjen, otac dvoje djece, vojsku služio 1987. godine u Banja Luci, JMBG: [...], neosuđivan. Identitet utvrđen na osnovu lk br. [...] izdata od MUP RS Doboj.
2. **M. M.**, sin T. i majke D. rođene Tripunović, rođen [...] godine u Zenici, nastanjen u mjestu [...], grad Doboj, po nacionalnosti Srbin, državljanin RS-BiH, pismen sa završenom SSS, po zanimanju ekonomski tehničar, oženjen, otac dvoje djece, vojsku nije služio, JMBG: [...], neosuđivan. Identitet utvrđen na osnovu lk br. [...] izdata od MUP RS Doboj.
3. **G. D.**, sin M. i majke P. rođene Mrkaljević, rođen [...] godine u mjestu Vukovine, Vozuća, opština Zavidovići, nastanjen u mjestu [...], grad Doboj, po nacionalnosti Srbin, državljanin RS-BiH, pismen sa završenom SSS, po zanimanju elektrotehničar, oženjen, otac troje djece, vojsku služio 1986. godine u Nišu, JMBG: [...], neosuđivan. Identitet utvrđen na osnovu lk br. [...] izdata od MUP RS Doboj.
4. **S. Z.**, sin D. i majke R. rođene Gavrić, rođen [...] godine u Doboju, nastanjen u ulici [...], grad Doboj, po nacionalnosti Srbin, državljanin RS-BiH i Republike Srbije, pismen sa završenom SSS, po zanimanju ekonomski tehničar, neoženjen, vojsku služio 1997. godine u Banja Luci, JMBG: [...], neosuđivan. Identitet utvrđen na osnovu lk br. [...] izdata od MUP RS Doboj.
5. **K. S.**, sin M. i majke P. rođene Rekanović, rođen [...] godine u [...] gdje je i nastanjen, po nacionalnosti Srbin, državljanin RS-BiH, pismen sa završenom SSS, po zanimanju automehaničar, oženjen, otac jednog djeteta, vojsku služio 1984. godine u Sarajevu, JMBG: [...], neosuđivan. Identitet utvrđen na osnovu lk br. [...] izdata od MUP RS Doboj,

OSLOBAĐAJU SE OD OPTUŽBE

DA SU:

Po prethodnom dogovoru u vremenskom periodu od 07,00 do 19,00 časova dana 15.11.2020. godine u vrijeme održavanja lokalnih izbora za gradonačelnika grada Doboja i Skupštinu grada Doboja, N. Z. kao predsjednik biračkog odbora te M. M., G. D., S. Z. i K. S. kao članovi biračkog odbora na biračkom mjestu broj 038B083C Bukovica Velika C, grad Doboja, na Izvodu iz centralnog biračkog spiska sa ukupno 711 birača u rubrici pod rednim brojem 28 na spisku za osobu L. R., u rubrici pod rednim brojem 86 za osobu L. S., u rubrici pod rednim brojem 103 za osobu M. S. i u rubrici pod rednim brojem 201 za osobu M. D., umjesto istih omogućili njima poznatom licu da se na Izvodu iz centralnog biračkog spiska za navedeno biračko mjesto u rubrikama pod rednim brojevima 28, 86, 103 i 201 potpišu umjesto L. R., umrle L. S., M. S. i M. D. na koji način su dodajući glasove ovih lica i povećavajući broj glasačkih listića, znajući da navedena lica nisu izašla na izbore i da nisu glasala obzirom da L. S. nema biračko pravo jer je preminula 11.10.2020. godine, a da se M. S. i L. R. nalaze izvan BiH odnosno u Austriji, a M. D. se nalazi u Njemačkoj, iako su bili svjesni da ovakvom radnjom može doći do povećanja glasova za jednog kandidata, a što su i htjeli da bi zatim u obrazcu za brojno stanje dodali naprijed navedene glasove imenovanih lica koji uopšte nisu izlazili na glasanje, niti su glasali za gradonačelnika grada Doboja i Skupštinu grada Doboja, na koji način su nezakonito povećali izborni rezultat jednom od kandidata na lokalnim izborima za gradonačelnika grada Doboja i Skupštinu grada Doboja,

dakle, dodavanjem glasova falsifikovali rezultate izbora,

čime bi kao saizvršioči učinili krivično djelo izborna prevara iz člana 222. Krivičnog zakonika Republike Srpske, u vezi sa članom 37. istog Zakonika.

Troškovi postupka padaju na teret budžetskih sredstava suda.

Obrazloženje

Optužnicom Okružnog javnog tužilaštva u Doboju broj T 15 0 KT 0033306 22 od 12.4.2022. godine optuženi su N. Z., M. M., G. D., S. Z. i K. S. (u daljem tekstu optuženi), zbog krivičnog djela izborna prevara iz člana 222. Krivičnog zakonika Republike Srpske u vezi sa članom 37. istog Zakonika (Službeni glasnik Republike Srpske, broj 64/17, 15/21, 89/21 i 73/23, dalje KZ RS).

Nakon što je potvrđena Optužnica Rješenjem ovog suda br. 85 0 K 105951 22 Kps od 27.6.2022. godine, zakazano je ročište za izjašnjenje o krivici optuženih za 20.7.2022. godine na kojem su se optuženi izjasnili da nisu krivi nakon čega je zakazan glavni pretres.

Na glavnom pretresu izvedeni su pred sudom dokazi okružnog javnog tužilaštva saslušanjem svjedoka M. V., B. V. i P. Z., te uvidom i čitanjem materijalnih dokaza i to: Zapisnik o ispitivanju osumnjičenog N. Z., PU Doboja broj 14-02/1-230-360/21 od 16.03.2022. godine, Zapisnik o ispitivanju osumnjičenog K. S., PU Doboja broj 14-02/1-230-360/21 od 16.03.2022. godine, Službena zabilješka PU Doboja broj 14-02/1-1-337/21 od 28.10.2021. godine, Izvod iz matičke knjige umrlih na ime L. S. broj 03-202-3078/21 od 03.11.2021. godine, Zapisnik o radu biračkog odbora - zapisnik I o radu biračkog odbora dan uoči izbora za biračko mjesto 038B083C, popis izbornog materijala (obrazac Z 1), zapažanja o stanju biračkog mjesta na dan uoči izbora (obrazac Z 2), zapisnik II o radu biračkog odbora na dan izbora, evidencija o prisustvu (obrazac Z 3), evidencija o akreditovanim posmatračima (obrazac Z 4), zapažanja u

toku glasanja (obrazac Z 5), mišljenje ili primjedbe člana biračkog odbora birača, akreditiranog posmatrača (obrazac Z 6), udaljenje lica sa biračkog mjesta (obrazac Z 7), vrijeme zatvaranja biračkog mjesta (obrazac Z 8), Obrazac za brojno stanje za biračko mjesto Bukovica Velika C broj 038B083C, Izvod iz Centralnog biračkog spiska za izbornu mjesto Bukovica Velika C broj 038B083C, Naredba Osnovnog suda u Doboju broj 85 0 K 098171 21 Kpp od 14.06.2021. godine, Zapisnik o privremenom oduzimanju predmeta PU Doboj broj 14-02/1-26/21 od 28.06.2021. godine, Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta PU Doboj broj 14-02/1-26/21 od 28.06.2021. godine, Akt Centralne izborne komisije broj 05-1-07-5-1005-2/21 od 28.06.2021. godine, Rješenje Centralne izborne komisije broj 01-031-1-74/20 od 15.11.2020. godine, Prijava Centralne izborne komisije broj 05-1-07-5-480-1/21 od 12.02.2021. godine, Odluka CIK-a broj 05-1-07-1-96/21 od 21.01.2021. godine, Akt Granične policije BiH broj 17-10-3-04-7-12988/21-1 od 22.12.2021. godine, Punomoć na ime Radović Dragan od 16.03.2022. godine x 2, Izvod iz kaznene evidencije na ime N. Z., S. Z. i K. S., PU Doboj broj 14-02/1-230-360/22 od 14.03.2022. godine, Izvod iz kaznene evidencije na ime G. D., PS Zavidovići broj 08-02-10/1-03-10-11/22 od 17.03.2022. godine, Izvod iz kaznene evidencije na ime M. M., PU 1 od 18.03.2022. godine.

Sud je u skladu sa članom 288. stav 3. (Službeni glasnik Republike Srpske br. 53/12, 91/17, 66/18 i 15/21, dalje ZKP RS) odbio prigovor branioca Dragana Radovića na dokaze čitanja Zapisnika o saslušanju N. Z. i K. S., budući da je navedenim članom određeno da ako se tokom glavnog pretresa optuženi koristi pravom da nije dužan da iznese svoju odbranu ili da odgovara na postavljena pitanja, zapisnik o iskazu optuženog koji je dat u istrazi može se po odluci sudije odnosno vijeća pročitati i koristiti kao dokaz na glavnom pretresu samo ako je optuženi prilikom saslušanja u istrazi bio upozoren u skladu sa članom 143. stav 2. tačka v) ovog zakona. Uvidom u Zapisnike broj 14-02/1-230-360/21 od 16.03.2022. godine, Zapisnik o ispitivanju osumnjičenog K. S., PU Doboj broj 14-02/1-230-360/21 od 16.03.2022. godine utvrđeno je da su optuženi, tada osumnjičeni, bili upozoreni u skladu sa članom 143. stav 2. tačka v) ZKP RS, pa iako su, dakle, tačni navodi branioca da isti nemaju nikakvu dokaznu snagu, budući da se iz ovih zapisnika vidi samo da optuženi, tada osumnjičeni u toj fazi postupka nisu željeli da daju izjavu, sud ipak smatra da ne postoje procesni razlozi da se ovakvi dokazi odbiju, dok je u pogledu dokazne snage ovih zapisnika, sud stava da isti nisu značajni za odlučivanje u ovoj pravnoj stvari, uzimajući u obzir činjenicu da su se optuženi u fazi istrage branili šutnjom.

Svjedok V. M. u svom iskazu datom na glavnom pretresu je naveo da je njegovo biračko mjesto na kojem glasa Osnovna škola „Milan Rakić“ Bukovica, da u domaćinstvu trenutno živi sa majkom V., suprugom M. i maloljetnim sinom N., a da su 15.11.2020. godine u domaćinstvu živjeli i kćerka M. i sin D. koji je u oktobru mjesecu 2020. godine otišao na privremeni rad u Njemačku. Dalje je naveo da je on lično izlazio na izbore te koliko se može sjetiti da je izlazila i njegova majka V., supruga M. i kćerka M.. Ističe da je njegov sin 4.10.2020. godine otišao u Njemačku i da nije bio u mjestu Velika Bukovica u vrijeme održavanja lokalnih izbora, te da samim time nije zajedno sa njima izlazio na izbore. Svjedok se nije mogao sjetiti zbog proteka vremena ko je od optuženih radio na navedenim izborima, tj. koju je funkciju ko obavljao zbog proteka vremena, a sjeća se da su optuženi tada bili na biračkom mjestu. Navodi da poznaje pojedine od optuženih a pojedine ne. Dalje je naveo da je tada bila aktuelna epidemija virusa Korona, da su svi bili sa zaštitnim maskama na licu, potvrđuje da mu je prilikom glasanja utvrđen identitet, da je dao ličnu kartu, te koliko se sjeća da je dao na tim izborima ličnu kartu na uvid članu komisije, ali ne može se sjetiti ko je to bio. Svjedok se nije mogao sjetiti da li je lice kome je dao ličnu kartu tražilo da se odmakne i skine masku, ali pretpostavlja da jeste, te pretpostavlja da je ista procedura identifikacije i preuzimanja listića sprovedena i kod ostalih

članova njihove porodice. Svjedok je dalje naveo da živi od rođenja u [...], duže od 50 godina, da [...] ima dosta stanovnika.

Sud je usvojio prigovor branioca na pitanje tužioca da li se stanovnici međusobno poznaju uprkos maskama, te da li bi svjedok mogao prepoznati nekog mještanina [...] iako ima masku, te odredio da svjedok neće odgovoriti na ovo pitanje, budući da se po mišljenju suda osnovano prigovorilo da se traži mišljenje svjedoka a ne saznanje o samom biračkom procesu.

Na upit branioca Dragana Radovića svjedok je naveo da se ne sjeća u koje doba dana je izlazio na izbore, te svjedok potvrđuje da tog dana nije vidio nikakve nepravilnosti.

Na upit branioca Miodraga Tufegdžića da li je osim članova biračkog odbora bio još neko u prostoriji kao posmatrač, svjedok je naveo da je vidio još nekoliko osoba pored članova biračkog odbora.

Sud je prihvatio iskaz ovog svjedoka u cjelosti, cijeneći isti vjerodostojnim, objektivnim i istinitim.

Svjedok V. B., policijski službenik, u svom iskazu je naveo da je kao policijski službenik postupao po zahtjevima tužilaštva a koje se odnose na nepravilnosti prilikom izbora u mjestu Velika Bukovica, konkretno biračko mjesto Osnovna škola, da su imali naredbu za prikupljanje određenih saznanja vezano za lica koja nisu glasala sa izbornog spiska, da su nasumičnim odabirom sa tog spiska određivali određen broj lica koja će pitati da li su glasali ili ne, te da je prilikom te provjere utvrđeno da je bilo lica koja nisu glasala, koja su preminula i koja su bila spriječena da glasaju jer su bili u inostranstvu. Svjedok se nije mogao sjetiti koliki je broj lica koja iz različitih razloga nisu glasali. Za L. R. i M. S., svjedok je naveo da misli da su bili negdje vani, da ih nisu mogli pronaći i da je sačinjena službena zabilješka, da pod tim misli da su bili u inostranstvu. Svjedok potvrđuje na upit tužioca da su prilikom provjera utvrdili da na izborima nisu glasala neka lica, da su umrla ili u inostranstvu.

Na upit branioca Dragana Radovića, svjedok je naveo se ne može sjetiti od kog je datuma zahtjev OJT Doboj PU Doboj, te je naveo da je vjerovatno da je sačinio službenu zabilješku ali se ne može sjetiti na okolnosti čega. Svjedok se nadalje nije mogao sjetiti da li je saznanja prikupljao u drugoj polovini 2021. godine. Svjedok je na upit branioca da li je on kao policijski službenik do današnjeg dana utvrdio ko je za ova lica se potpisivao na biračkom spisku svjedok je naveo da nisu.

Na upit branioca Miodraga Tufegdžića da li službenu zabilješku rade u narednih nekoliko dana nakon obavljenih provjera ili prođe neki vremenski period svjedok je naveo da službenu zabilješku sačinjavaju pretežno po povratku sa terena.

Sud je prihvatio iskaz ovog svjedoka u cjelosti, cijeneći isti vjerodostojnim, objektivnim i istinitim, te jer je isti u skladu sa provedenim dokazima.

Svjedok Z. P., policijski službenik, u svom iskazu je naveo da je kao policijski službenik postupao po zahtjevima tužilaštva a koji se odnose na neregularnosti na izborima 15.11.2020. godine u mjestu Velika Bukovica, da su na području Bukovice utvrdili da je određen broj građana koji nisu izlazili na lokalne izbore a da su isti bili na spisku kao lica koja su izlazila na izbore, te da je utvrđen određen broj lica koji je bio u inostranstvu, a isti su bili prikazani na biračkom spisku kao lica koja su glasali, te da je bio određen broj lica koja su umrla prije izbora. Sjeća se da su u selu potraživali lica L. R. i M. S., te da su došli do saznanja da su isti negdje na području Austrije ili Italije, te da su to ta lica za koja su utvrdili da su u inostranstvu a da su glasali. Svjedok je naveo da je njegov kolega B. slao upite Graničnoj policiji i da je njemu došla povratna informacija.

Na upit branioca Dragana Radovića, svjedok je naveo da nisu saslušali lica koja su bila u inostranstvu na okolnosti jesu li izlazili na izbore, jer ta lica nisu pronašli. Dalje je naveo da nisu pronašli L. R. i M. S., te da se samim time slaže sa braniocem da im L. R. i M. S. nikada

nisu potvrdili da nisu izlazili na glasanje 15.11.2020. godine. Uz dozvolu suda svjedoku je od strane tužioca predočena Službena zabilješka broj 14-02/1-1-337/21 od 28.10.2021. godine, a svjedok je potvrdio da je to službena zabilješka koju su sačinili. Nadalje, svjedok je naveo da od terenskog rada do sačinjavanja službene zabilješke prođe maksimalno 48 h a da ju uglavnom pišu isti dan. Na upit branioca da li je tačno da on i njegov kolega B. V. na osnovu saznanja koja su prikupili nisu utvrdili ko se potpisivao umjesto R. L., M. S., M. D. i L. S., svjedok je odgovorio da nisu utvrdili i da nisu bili u mogućnosti da utvrde.

Sud je prihvatio iskaz ovog svjedoka u cjelosti, cijeneći isti vjerodostojnim, objektivnim i istinitim, te jer je isti u skladu sa provedenim dokazima.

Iz Zapisnika o ispitivanju osumnjičenog N. Z., PU Doboj broj 14-02/1-230-360/21 od 16.03.2022. godine i Zapisnika o ispitivanju osumnjičenog K. S., PU Doboj broj 14-02/1-230-360/21 od 16.03.2022. godine proizilazi da su se isti u toku istrage izjasnili da ne žele da daju izjavu. Sud nije posebno cijenio ove dokaze, budući da po mišljenju suda ovi dokazi nemaju nikakvu dokaznu snagu.

Iz Službene zabilješke broj 14-02/1-1-337/21 od 28.10.2021. godine, proizilazi da je ista sačinjena od strane policijskih službenika B. V. i P. Z., te da oni u istoj navode da su potraživali L. R. i M. S., te da su u razgovoru sa građanima naselja Bukovica Velika, došli do saznanja da se navedena lica nalaze u Austriji, te da građani ne znaju kada će doći u mjesto stanovanja. Policijski službenici su naveli da će se u narednom periodu interesovati za njihov dolazak, kako bi od navedenih svjedoka uzeli izjave vezano za izbore koji su se održali 2020. godine.

Iz Izvoda iz matične knjige umrlih na ime L. S. broj 03-202-3078/21 od 03.11.2021. godine proizilazi da je L. S. umrla dana 11.10.2020. godine, dakle mjesec dana prije održavanja lokalnih izbora u Doboju.

Iz Prijave Centralne izborne komisije broj 05-1-07-5-480-1/21 od 12.02.2021. godine proizilazi da je Centralna izborna komisija podnijela Okružnom javnom tužilaštvu u Doboju prijavu protiv biračkih odbora u Gradu Doboju koji su dana 20.12.2020. godina na lokalnim izborima 2020. godine u Doboju omogućili glasanje biračima umjesto drugih lica pod njihovim imenom, tj. zbog sumnje da je ostvareno obilježje krivičnog djela iz člana 219. Zloupotreba biračkog prava Krivičnog zakonika Republike Srpske.

Iz Odluke Centralne izborne komisije broj 05-1-07-1-96-1/21 od 21.01.2021. godine proizilazi da su poništeni izbori održani dana 15.11.2020. godine između ostalih i za biračko mjesto 038B083C.

Iz Zapisnika o radu biračkog odbora - zapisnik I o radu biračkog odbora dan uoči izbora za biračko mjesto 038B083C, popis izbornog materijala (obrazac Z 1), zapažanja o stanju biračkog mjesta na dan uoči izbora (obrazac Z 2), zapisnik II o radu biračkog odbora na dan izbora, evidencija o prisustvu (obrazac Z 3), evidencija o akreditovanim posmatračima (obrazac Z 4), zapažanja u toku glasanja (obrazac Z 5), mišljenje ili primjedbe člana biračkog odbora birača, akreditiranog posmatrača (obrazac Z 6), udaljenje lica sa biračkog mjesta (obrazac Z 7), vrijeme zatvaranja biračkog mjesta (obrazac Z 8), Obrazac za brojno stanje za biračko mjesto Bukovica Velika C broj 038B083C, proizilazi da su optuženi bili članovi biračkog odbora 038B083C, te da su optuženi kao članovi biračkog odbora naveli da je biračko mjesto zatvoreno u 19,00 časova te da je izborni dan protekao bez problema.

Iz Obrasca za brojno stanje za izbornu jedinicu Doboj 038B, proizilazi podaci o brojnom stanju, te glasačkim listićima za broj biračkog mjesta 038B083C.

Iz Naredbe Osnovnog suda u Doboju broj 85 0 K 098171 21 Kpp od 14.06.2021. godine, Zapisnika o privremenom oduzimanju predmeta PU Doboj broj 14-02/1-26/21 od 28.06.2021. godine, Potvrde o privremenom oduzimanju predmeta PU Doboj broj 14-02/1-26/21 od 28.06.2021. godine, proizilaze podaci o aktivnostima CIK BiH, Osnovnog suda u Doboju, Policijske uprave Doboj.

Iz Odluke CIK-a broj 05-1-07-1-96/21 od 21.01.2021. godine slijedi da su poništeni izbori na 89 redovnih biračkih mjesta u izbornoj jedinici Doboj između ostalih i za izbornu mjesto 038B083C.

Iz Izvoda iz Centralnog biračkog spiska za izbornu mjesto Bukovica Velika C broj 038B083C proizilazi da se pod rednim brojem 28. nalazi L. R., pod rednim brojem 86. nalazi se L. S., pod rednim brojem 103. nalazi se M. S., dok se pod rednim brojem 201. nalazi M. D. i da se pored njihovih imena nalaze potpisi.

Iz Akta Granične policije BiH broj 17-10-3-04-7-12988/21-1 od 22.12.2021. godine proizilazi da su izvršili provjere za lica L. R. i M. S., te da su utvrdili da je M. S. evidentiran u prelasku državne granice BiH u vremenskom periodu od 1.1.2020. do 31.12.2020. godine i to dana 29.8.2020. godine u 18:01 izlaz iz BiH, kao i da je navedeno da ne postoji obaveza evidentiranja vršenja graničnih provjera nad državljaninom BiH, osim u slučajevima vršenja detaljne granične provjere.

Iz Izvoda iz kaznene evidencije na ime N. Z., S. Z. i K. S., PU Doboj broj 14-02/1-230-360/22 od 14.03.2022. godine i Izvod iz kaznene evidencije na ime G. D., PS Zavidovići broj 08-02-10/1-03-10-11/22 od 17.03.2022. godine, Izvod iz kaznene evidencije na ime M. M., PU 1 od 18.03.2022. godine proizilazi da optuženi nisu evidentirani.

Tužilaštvo je u završnoj riječi izjavilo da smatra da je provedenim dokazima na glavnom pretresu sudu dokazalo činjenični navod iz optužnice da su optuženi omogućili njima poznatom licu da glasa umjesto L. S., L. R., M. S. i M. D., te je predložilo da ih sud ogласi krivim i kazni u skladu sa zakonom.

Odbrana je u završnoj riječi izjavila da smatra da izvedenim dokazima tužilaštvo nije dokazalo da su optuženi počinili krivično djelo navedeno u optužnici. Odbrana je takođe ukazala sudu da je Okružni sud potvrdio oslobađajuću Presudu Osnovnog suda u Doboju broj 85 0 K 108272 24 Kž. Nadalje, ukazuju i na najvažniju činjenicu da inspektori B. V. i P. Z. nisu utvrdili ko se navodno potpisao za ta lica koja nisu izlazili na izbore, a da u pogledu L. R., M. S. i M. D. nije čak ni utvrđeno da li su uopšte izlazili na izbore 15.11.2020. godine. Nadalje, navode da nema dokaza da je postojalo saizvršilaštvo, da nije navedeno koje konkretne propuste su učinili koji okrivljeni, te da nije dokazano da su optuženi povećali izborni rezultat jednom od kandidata, ukazujući da su u vrijeme održavanja lokalnih izbora na snazi bile epidemiološke mjere usljed virusa Korona. Predlažu da sud optužene oslobodi od odgovornosti.

Cijeneći sve dokaze pojedinačno i u međusobnoj vezi, sud je u smislu odredbe čl. 298. tačka v) ZKP RS odlučio kao u izreci zbog sljedećih razloga.

Članom 222. KZ RS propisano je krivično djelo izborne prevare na način da ko dodavanjem, oduzimanjem, brisanjem glasova ili na neki drugi način falsifikuje rezultate izbora ili glasanja, kazniće se kaznom zatvora od jedne do pet godina.

Prema ocjeni suda u pogledu L. R. i M. S. tužilaštvo nije van svake razumne sumnje dokazalo niti da isti nisu izlazili na glasanje, odnosno da nisu ostvarili svoje biračko pravo i da se nisu potpisali u rubrici pod rednim brojem 28. i 103., te samim time nije dokazano da je u pogledu L. R. i M. S. izvršeno dodavanje glasačkih listića, pa samim time i nezakonito povećanje izbornog rezultata jednom od kandidata. Naime, činjenični navod iz optužnice da L. R. i M. S. nisu glasali, tužilaštvo je zasnivalo na iskazima svjedoka B. V. i P. Z., te materijalnim dokazima i to: Službena zabilješka PU Doboj broj 14-02/1-1-337/21 od 28.10.2021. godine i Aktu Granične policije BiH broj 17-10-3-04-7-12988/21-1 od 22.12.2021. godine. Međutim, u navedenoj službenoj zabilješci sačinjenoj od strane policijskih službenika B. V. i P. Z. slijedi da su oni samo utvrdili u razgovoru sa građanima naselja Velika Bukovica da se isti nalaze u Austriji, te da ne znaju kada će doći. Dakle, u službenoj zabilješci se ne navodi sa kojim lica su policijski službenici razgovarali, niti su ta lica saslušana, niti u službenoj zabilješci stoji da su L. R. i M. S. eventualno bili van države u vrijeme održavanja lokalnih izbora. Nadalje, svjedok Petrović Zoran je jasno potvrdio da im L. R. i M. S. nisu potvrdili da nisu izlazili na izbore, navodeći da ih oni nisu pronašli. Nadalje, u toku postupka je nesporno dokazano da su policijski službenici svoja saznanja prikupljali u oktobru mjesecu 2021. godine, dakle više od godinu dana nakon održavanja lokalnih izbora, pa je teško očekivati da se mještani Velike Bukovice, na koje se pozivaju policijski službenici u Službenoj zabilješci mogu i sjećati da li su L. R. i M. S. bili u Velikoj Bukovici na dan održavanja lokalnih izbora. Nadalje, u pogledu Akta granične policije istim se takođe, po mišljenju suda, van svake razumne sumnje ne dokazuje da optuženi L. R. i M. S. nisu bili u BiH na dan održavanja lokalnih izbora. Naime, u samom Aktu stoji da je jedino utvrđeno da je M. S. evidentiran na izlazu iz BiH dana 29.8.2020. godine, ali i Granična policija napominje da u skladu sa Zakonom o graničnoj kontroli i Pravilnikom o načinu vršenja graničnih provjera i unosa podataka u putne isprave ne postoji obaveza evidentiranja vršenja graničnih provjera nad državljaninom BiH, osim u slučajevima vršenja detaljnih graničnih provjera u skladu sa navedenim pravilnikom. Dakle, L. R. i M. S., kao državaljni Bosne i Hercegovine su mogli prijeći granicu bez evidentiranja, ukoliko nije vršena detaljna granična provjera. Da su navedena lica državljani BiH čije evidentiranje nije obavezno jasno je budući da se isti nalaze u Centralnom biračkom spisku. Kod sumnje u postojanje činjenica, i to da li su navedena lica izlazili na izbore ili ne, sud je u skladu sa načelom in dubio pro reo i članom 3. ZKP RS, riješio na način koji je povoljniji za optužene, jer pomenutu činjenicu prema ocjeni suda tužilaštvo nije dokazalo izvedenim dokazima te nije dokazano da L. R. i M. S. nisu glasali na lokalnim izborima održanim dana 15.11.2020. godine. Takođe, mada u konkretnom slučaju nije odlučno, tužilaštvo nije sudu ponudilo niti dokaz da li su glasački listići L. R. i M. S. uopšte bili važeći.

U pogledu L. S., prema ocjeni suda u postupku pred sudom tužilaštvo je dokazalo da je u izbornom procesu 15.11.2020. godine prilikom održavanja lokalnih izbora za gradonačelnika grada Doboja i Skupštinu grada Doboja, došlo do nepravilnosti u izbornom procesu na način da kritične prilike nije glasala L. S., već da se u birački spisak u rubrici pod rednim brojevima 86. za osobu L. S. umjesto nje potpisalo neko drugo lice. Navedeno ubjeđenje suda proizilazi iz Izvoda iz matične knjige umrlih na ime L. S. broj 03-202-3078/21 od 03.11.2021. godine u kome jasno stoji da je L. S. umrla dana 11.10.2020. godine, dakle mjesec dana prije održavanja lokalnih izbora u Doboju, te ista nije mogla glasati na lokalnim izborima održanim dana 15.11.2020. godine.

U pogledu M. D., prema ocjeni suda u postupku pred sudom tužilaštvo je dokazalo da je u izbornom procesu 15.11.2020. godine prilikom održavanja lokalnih izbora za gradonačelnika grada Doboja i Skupštinu grada Doboja, došlo do nepravilnosti u izbornom procesu na način

da kritične prilike isti nije glasao, već da se u birački spisak u rubrici pod rednim brojevima 201. za osobu M. D. umjesto njega potpisalo neko drugo lice. Navedeno ubjeđenje suda proizilazi iz iskaza svjedoka V. M., oca M. D., koji su u vrijeme održavanja lokalnih izbora živjeli u zajedničkom domaćinstvu, čiji iskaz je sud cijenio kao istinit, vjerodostojan i pouzdan, a koji svjedok je jasno i nedvosmisleno potvrdio da M. D. nije glasao na izborima održanim dana 15.11.2020.godine, budući da je dana 4.10.2020. godine otišao u Njemačku i nije bio u mjestu Velika Bukovica u vrijeme održavanja lokalnih izbora.

Odlukom Centralne izborne komisije BiH broj 05-1-07-1-96/21 od 21.01.2021.godine tužilaštvo je sudu dokazalo činjenicu poništavanja izbora koji su održani dana 15.11.2020. godine a koja je u vezi sa utvrđenim nepravilnostima na biračkim mjestima, konkretno biračkom mjestu 038B083C Bukovica Velika C. Nesporno je dokazano u toku postupka i da su optuženi bili članovi biračkog odbora na biračkom mjestu Velika Bukovica C, odnosno da je Z. N. bio predsjednik biračkog odbora, dok su optuženi D. G., S. K., M. M. i Z. S. bili članovi biračkog odbora.

Prema odredbi člana 37. Krivičnog zakonika Republike Srpske saizvršilaštvo postoji ako više lica zajednički izvrše krivično djelo učestvujući u radnji izvršenja ili nekom drugom radnjom značajno doprinesu njegovom izvršenju, a kažnjavaju se, svako od njih, kaznom koja je propisana za to djelo, a odredbom člana 40. Zakonika propisana je krivična odgovornost svakog saizvršioca i to u granici njegovog umišljaja ili nehata. Naime, prema ocjeni suda ovakvi činjenični navodi optužnice da su optuženi kritične prilike zajedno i po prethodnom dogovoru izvršili dodavanje glasačkih listića, te omogućili njima poznatim licima da se potpišu umjesto lica koja nisu glasala, te da su tim radnjama povećali izborni rezultat jednom od kandidata na izborima, nije dokazana provedenim dokazima u postupku pred sudom. Takođe, nije dokazana niti individualna odgovornost optuženih, tj. u čemu se tačno sastoji odgovornost svakog od optuženih, a po mišljenju suda nije izvršena konkretizacija činjeničnih navoda iz optužnice, na koji način su to optuženi izvršili dodavanje glasačkih listića, te na koji način su omogućili njima poznatom licu da se potpiše umjesto L. S. i M. D..

Prema ocjeni suda, dakle, dokazana je činjenica da se L. S. i M. D. nisu potpisali u Centralnom biračkom spisku, ali sud ne može bez konkretnih dokaza po automatizmu pripisati ovu činjenicu isključivim i zajedničkim radnjama optuženih. Sud ne može bez dokaza tužilaštva, ocijeniti da je taj potpis, potpis lica koje je poznato optuženima i da su potpisivanje omogućili optuženi njima poznatom licu.

Tužilaštvo mora sudu dokazati saizvršilaštvo kao svjesno, voljno i zajedničko izvršenje krivičnog djela, postojanje zajedničke odluke o krivičnom djelu, kao i objektivni doprinos optuženih kod izvršenja krivičnog djela, koji se sastoji u učešću u radnji izvršenja krivičnog djela i to takvoj radnji koja ima odlučujući značaj u procesu izvršenja djela i bez koje djelo ne bi moglo biti uopšte izvršeno ili ne bi moglo biti izvršeno na način na koji je izvršeno.

Nedokazivanjem činjenice da su optuženi omogućili njima poznatim licima da se potpišu umjesto lica koja nisu izašla na glasanje tužilaštvo sudu nije dokazalo svijest, volju, postojanje zajedničke odluke i namjeru optuženih da učine predmetno krivično djelo koje im se stavlja na teret optužnicom pa je sumnju u pogledu postojanja naprijed navedene činjenice koja čini obilježje krivičnog djela izborna prevara iz čl. 222 KZ RS koje im je optužnicom stavljeno na teret sud riješio osnovom člana 3. stav 2. ZKP RS, odlukom na način koji je povoljniji za optužene jer pomenutu činjenicu prema ocjeni suda tužilaštvo nije dokazalo izvedenim dokazima. Takođe, treba uzeti u obzir da su u vrijeme održavanja izbora bile na snazi epidemiološke mjere zbog Kovida, da su glasači nosili maske, što je potvrdio i svjedok V. M.

koji je potvrdio i da nije primijetio bilo kakve nepravilnosti na dan održavanja izbora, a potvrdio je i da su optuženi, kao članovi biračkog odgovora izvršili njegovu urednu identifikaciju prilikom izlaska na glasanje.

Tužilac, dakle, nije ponudio dokaze na osnovu kojih se može utvrditi identitet lica koje se potpisalo umjesto L. S., koja je bila upisana na biračkom spisku kao birač pod rednim brojem 86, iako je umrla prije održavanja izbora (na Izvodu iz biračkog spiska stoji da je centralni spisak zaključen dana 1.10.2020. godine), kao ni lica koje se potpisalo umjesto M. D. koji je bio upisan na biračkom spisku kao birač pod rednim brojem 201., a svjedoci B. V. i P. Z., policijski službenici, su na upit odbrane naveli da nisu utvrdili ko je glasao umjesto lica za koje se u optužnici navodi da nisu glasali na lokalnim izborima. Tužilac također nije ponudio dokaz kako su bili popunjeni glasački listići L. S. i M. D. (da li su bili važeći i ako jeste za koga su glasali), pa se ne mogu ni provjeriti navodi iz optužnice da je dodavanjem glasova iz tog glasačkog listića povećan izborni rezultat jednom od kandidata na izborima za gradonačelnika grada Doboja i skupštine grada Doboja. Kako je već navedeno, nije dokazano niti da L. R. i M. S. nisu izlazili na izbore i da se nisu potpisali u Centralnom biračkom spisku za biračko mjesto Bukovica Velika.

Zbog svega naprijed navedenog, ocjenom da tužilaštvo izvedenim dokazima nije dokazalo da su optuženi učinili krivično djelo koje im se stavlja na teret optužnicom, sud je donio presudu kao u izreci osnovnom odredbe člana 298. tačka v) ZKP RS, a na osnovu odredbe člana 100. stav 1. ZKP RS odredio da troškovi krivičnog postupka padaju na teret budžetskih sredstava.

Zapisničar
Sanja Starčević

Sudija
Dražen Arsenić

Pouka o pravu na izjavljivanje pravnog lijeka: Protiv ove presude može se izjaviti žalba Okružnom sudu u Doboju u roku od 15 (petnaesti) dana od dana prijema presude. Žalba se podnosi u dovoljnom broju primjeraka za sud i protivnu stranu.